

Bruselj, 19.4.2016
COM(2016) 179 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Evropski akcijski načrt za e-upravo za obdobje 2016–2020

Pospešitev digitalne preobrazbe uprave

{SWD(2016) 108 final}
{SWD(2016) 109 final}

1. UVOD

Elektronske upravne storitve (e-uprava) podpirajo upravne postopke, izboljšujejo kakovost storitev in povečujejo notranjo učinkovitost javnega sektorja. S hitrejšimi, učinkovitejšimi, lažjimi, preglednejšimi in cenejšimi stiki z javnimi upravami digitalne javne storitve zmanjšujejo upravno breme za podjetja in državljane. Poleg tega lahko uporaba digitalnih tehnologij kot sestavnega dela vladnih strategij modernizacije družbi kot celoti prinese še dodatne gospodarske in družbene koristi¹. Digitalna preobrazba uprave je za uspeh enotnega digitalnega trga ključnega pomena.

Akcijski načrti za e-upravo² so kot politični instrumenti prispevali k modernizaciji javnih uprav v Evropski uniji. Podpirali so usklajevanje in sodelovanje med državami članicami in Komisijo ter vodili k skupnemu ukrepanju na področju e-uprave.

Kot kažejo rezultati evalvacij preteklih akcijskih načrtov za e-upravo za obdobje 2011–2015³, je akcijski načrt⁵ pozitivno vplival na razvoj e-uprave na evropski ravni in na ravni držav članic. Prispeval je k skladnosti nacionalnih strategij za e-upravo ter izmenjavi najboljših praks in interoperabilnosti rešitev med državami članicami. Zlasti je povzročil razvoj tehnoloških dejavnikov, ki so ključni za lažji dostop do javnih storitev in njihovo uporabo. Vendar državljani in podjetja še niso deležni vseh koristi digitalnih storitev, ki bi jim morale biti na voljo nemoteno po vsej EU.

S skupnimi prizadevanji na ravni Evropske unije se lahko poveča razpoložljivost in uvajanje storitev e-uprave, zaradi česar bodo digitalne javne storitve hitrejše, cenejše in prijaznejše uporabniku. Nemotene čezmejne in digitalne javne storitve prispevajo h konkurenčnosti in povečujejo privlačnost EU za vlagatelje⁶ in prebivalce.

V strategiji za enotni digitalni trg za Evropo⁷ je napovedan začetek novega akcijskega načrta za e-upravo za obdobje 2016–2020, katerega cilj je odprava obstoječih digitalnih ovir za enotni digitalni trg in preprečitev nadaljnje razdrobljenosti v zvezi s posodobitvijo javnih uprav. Namen tega akcijskega načrta EU za e-upravo je združevanje prizadevanj. Čeprav države članice izvajajo svoje lastne strategije in dejavnosti, bi morale prihodnje pobude upoštevati več načel iz tega akcijskega načrta – ki temelji na skupni dolgoročni viziji – s čimer bi se uresničile znatne koristi, ki jih e-uprava lahko prinese podjetjem, državljanom in javnim upravam.

V akcijskem načrtu je določen dinamičen in prožen pristop, ki sledi hitro spreminjajočemu se okolju⁸. Poleg ukrepov iz tega akcijskega načrta lahko Komisija ali zainteresirane strani,

¹ Priporočilo Sveta o digitalnih vladnih strategijah, OECD, 2014.

² Akcijski načrt za e-upravo i2010 za obdobje 2006–2010 in akcijski načrt za e-upravo za obdobje 2011–2015.

³ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/mid-term-evaluation-e-government-action-plan-2011-2015-implementation-smart-2012-006020>

⁴ Delovni dokument služb Komisije za evalvacijo; priloga sporočilu o akcijskem načrtu EU za e-upravo za obdobje 2016–2020.

⁵ COM(2010) 743 final.

⁶ V skladu z naložbenim načrtom za Evropo, http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-and-investment_en

⁷ COM(2015) 192 final.

⁸ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/mid-term-evaluation-e-government-action-plan-2011-2015-implementation-smart-2012-006020>

vključno z državami članicami, predlagajo dodatne ukrepe. Vsi ukrepi pod vodstvom Komisije bodo pripravljeni v skladu s standardi Komisije za boljšo pripravo zakonodaje.

Akcijski načrt bo pospešil usklajevanje prizadevanj za posodobitev javnega sektorja in virov na področju e-uprave. Akcijski načrt ne bo imel namenskega proračuna ali instrumenta za financiranje, vendar bo pripomogel k usklajevanju virov financiranja in spremljevalnih ukrepov, ki so na voljo državam članicam v okviru različnih programov EU⁹.

2. VIZIJA IN TEMELJNA NAČELA

Vlade držav članic v svojih odnosih z državljani in podjetji že dolgo težijo k odprtosti, prožnosti in sodelovanju, pri čemer uporabljajo e-upravo za povečevanje svoje učinkovitosti in uspešnosti ter stalno izboljševanje javnih storitev¹⁰.

Ta akcijski načrt je usmerjala naslednja vizija:

do leta 2020 bi morale biti javne uprave in institucije v Evropski uniji odprte, učinkovite in vključujoče, zagotavljati bi morale brezmejne, personalizirane, uporabniku prijazne, vseobsežne javne storitve vsem državljanom in podjetjem v EU. Za oblikovanje in zagotavljanje boljših storitev se glede na potrebe in zahteve državljanov in podjetij uporabljajo inovativni pristopi. Javne uprave za olajšanje svojega medsebojnega sodelovanja z zainteresiranimi strani izkoriščajo priložnosti, ki jih ponuja novo digitalno okolje.

Odprte podatkov in storitev med javnimi upravami znotraj države ter čezmejno bo povečalo njihovo učinkovitost in olajšalo prosto gibanje državljanov in podjetij. Življenja državljanov so vedno bolj digitalna, kar zvišuje pričakovanja glede učinkovitosti javne uprave¹¹. Uporabniki bi radi razumeli, kako storitev deluje¹², in pričakujejo večjo preglednost. Poleg tega bodo javne uprave z večjo odprtostjo in sodelovanjem z zainteresiranimi stranmi pri odločanju¹³ postale bolj verodostojne in odgovorne za svoja dejanja. Odpiranje podatkov in storitev javnega sektorja tretjim stranem lahko poleg tega ob polnem upoštevanju pravnega okvira za varstvo osebnih podatkov in zasebnost prispeva k rasti in konkurenčnosti.

Sprožene pobude v okviru tega akcijskega načrta bi morale upoštevati naslednja temeljna načela, ki jih močno podpirajo zainteresirane strani¹⁴:

- **Privzeto digitalno:** javna uprava bi morala storitve zagotavljati v prvi vrsti digitalno (vključno s strojno berljivimi informacijami), šele nato prek drugih kanalov (ki pa bi bili še vedno odprti za tiste, ki do digitalnih ne želijo ali ne morejo dostopati). Poleg

⁹ Vključno z instrumentom za povezovanje Evrope (IPE), programom ISA² (interoperabilnostne rešitve za evropske javne uprave), Obzorje 2020, evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi (ESIF), programom e-pravosodja in programom za podpiranje strukturnih reform.

¹⁰ Ministrska izjava o e-upravi iz Malmöja, 2009.

¹¹ Študija primerjalne ocene e-uprave za leto 2014.

¹² Študija primerjalne ocene e-uprave za leto 2015.

¹³ Priporočilo Sveta o digitalnih vladnih strategijah, OECD, 2014.

¹⁴ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/contributions-and-preliminary-trends-public-consultation-egovernment-action-plan-2016-2020>

tega bi bilo treba javne storitve izvajati prek enotne kontaktne točke ali sistema vse na enem mestu in prek različnih kanalov.

- Načelo „samo enkrat“: javne uprave bi morale zagotoviti, da državljanom in podjetjem istega podatka javni upravi ni treba predložiti večkrat. Če je to dovoljeno in ob upoštevanju pravil glede varstva podatkov, uradi javne uprave podatek interno ponovno uporabijo, s čimer za državljane in podjetja ne nastanejo dodatna bremena.
- Vključevalnost in dostopnost: javne uprave bi morale oblikovati digitalne javne storitve, ki so privzeto vključujoče in zadovoljujejo različne potrebe, kot so npr. potrebe starejših in invalidov¹⁵.
- Odprtost in preglednost: javne uprave bi si morale izmenjavati informacije in podatke ter državljanom in podjetjem omogočiti dostop do nadzora in popravljanja svojih podatkov; uporabnikom bi morale omogočati spremljanje upravnih postopkov, ki jih zadevajo; odprto in dejavno bi morale sodelovati z zainteresiranimi stranmi (na primer podjetji, raziskovalci in nepridobitnimi organizacijami) pri oblikovanju in zagotavljanju storitev.
- Privzeta čezmejnost: javne uprave bi morale dati na razpolago ustrezne digitalne javne storitve čezmejno in preprečiti nadaljnjo razdrobljenost, s čimer bi se olajšala mobilnost znotraj enotnega trga.
- Privzeta interoperabilnost: javne storitve bi morale biti oblikovane tako, da delujejo nemoteno po vsem enotnem trgu in preko ozkih organizacijskih okvirov, pri čemer bi temeljile na prostem pretoku podatkov in digitalnih storitev v Evropski uniji.
- Verodostojnost in varnost: z vključitvijo navedenih elementov v fazi oblikovanja bi morale vse pobude preseči le golo skladnost s pravnim okvirom o varstvu osebnih podatkov in zasebnosti ter varnosti IT. Ti predpogoji so pomembni za povečanje zaupanja in uvajanje digitalnih storitev.

Uprave, javni organi, podjetja in uporabniki sami najbolj vedo, kaj potrebujejo. Izbira sistemov in tehnologij ter odločitev za centralizirano ali decentralizirano strukturo bi morali biti v celoti odvisni od njihovih odločitev in potreb, vendar popolnoma upoštevati dogovorjene zahteve glede interoperabilnosti.

3. PREDNOSTNE NALOGE POLITIKE

Strategija za enotni digitalni trg določa strateške cilje za „posodobitev javne uprave, doseganje čezmejne interoperabilnosti in olajšanje stikov z državljani“, katerih cilj je pospešiti digitalno preoblikovanje javnih uprav v državah članicah in v Komisiji. Glede na te prednostne naloge politike ta akcijski načrt določa konkretne ukrepe za pospešitev izvajanja obstoječe zakonodaje in s tem povezanega uvajanja spletnih javnih storitev.

3.1. Posodobitev javne uprave z IKT na osnovi ključnih digitalnih dejavnikov

Kot ugotavljajo zadnji letni pregledi rasti¹⁶, morajo sodobne in učinkovite javne uprave zagotavljati hitre in visokokakovostne storitve za državljane in podjetjem prijazno okolje.

¹⁵ Predlog direktive o spletni dostopnosti trenutno čaka na sozakonodajalca, COM (2012)721.

¹⁶ Letni pregled rasti za leti 2015 in 2016.

Javne uprave morajo preoblikovati svoje zaledne službe, premisliti in preoblikovati obstoječe postopke in storitve, odpreti svoje podatke in storitve za druge uprave ter, kolikor je mogoče, za podjetja in civilno družbo.

Ta prizadevanja morajo temeljiti na ključnih digitalnih dejavnikih. Da se zmanjšajo stroški njihovega razvoja, čas uvajanja in poveča interoperabilnost, bi morale digitalne javne storitve temeljiti na skupnih rešitvah, ki jih je mogoče ponovno uporabiti, in storitvah na podlagi dogovorjenih standardov ter tehničnih specifikacij. Skupno razumevanje interoperabilnosti v vsej Evropski uniji zagotavlja evropski okvir interoperabilnosti¹⁷. Čezmejne naložbe imajo lahko od te interoperabilnosti veliko koristi.

Nadaljujejo se prizadevanja, da bi podprli popoln prehod javnih uprav držav članic na e-javna naročila, uporabo pogodbenih registrov in interoperabilnih e-podpisov¹⁸. Osrednja pozornost je namenjena enotnemu evropskemu dokumentu v zvezi z oddajo javnega naročila, e-Certisu in izdajanju e-računov ter usklajenemu pristopu k razvoju nacionalnih sistemov e-javnega naročanja. Tako bi morala biti podjetjem do najpozneje leta 2018 omogočena elektronska prijava na razpise za javna naročila kjer koli v Evropski uniji, do leta 2019 pa bodo javne uprave v EU uvedle sprejemanje izdajanja e-računov.

Potrebna so dodatna prizadevanja vseh uprav, da se pospeši uvajanje storitev elektronske identifikacije in storitev zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu (storitve eIDAS¹⁹). V organizacijah, ki uporabljajo digitalne storitve (kot npr. v bančništvu, financah, e-trgovanju in ekonomiji delitve) in v javnem sektorju – zlasti na portalu evropskega e-pravosodja – bodo sprejeti dodatni ukrepi za pospešitev čezmejne in medsektorske uporabe elektronske identifikacije (eID), vključno s storitvami mobilnih ID in storitev zaupanja (zlasti e-podpisa, avtentikacije spletnih strani in spletnih storitev priporočene dostave). Komisija bo prav tako preučila potrebo po lažji uporabi identifikacije na daljavo in varne avtentikacije na področju maloprodajnih finančnih storitev.²⁰

Za interoperabilnost je ključno, da si države članice izmenjujejo odprte storitve in tehnične gradnike (kot so eID, e-podpis, e-dostava in izdajanje e-računov). Razpoložljivost teh storitev trenutno zagotavlja financiranje na podlagi instrumenta za povezovanje Evrope (IPE); vendar je treba zagotoviti njihovo razpoložljivost in dolgoročno trajnost brez tega programa financiranja. Zato bo Evropska komisija predstavila, kako ohraniti njihovo trajnost po letu 2020.

<i>Ukrepi</i> Komisija bo:	<i>Rok</i>
1. podprla popoln prehod držav članic na e-javna naročila in uporabo	2019

¹⁷ Pregledani evropski okvir interoperabilnosti bo objavljen v letu 2016.

¹⁸ COM(2015) 192 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1447773803386&uri=CELEX:52015DC0192>

¹⁹ Uredba (EU) št. 910/2014.

²⁰ http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/retail-financial-services/index_en.htm

registrov oddanih javnih naročil.	
2. pospešila uvajanje storitev eIDAS, vključno z elektronsko identifikacijo in e-podpisom.	2016
3. zagotovila dolgoročno trajnost čezmejne infrastrukture digitalnih storitev.	2018

V skladu z napovedjo iz strategije za enotni digitalni trg namerava Komisija predlagati pregledani evropski okvir interoperabilnosti do konca leta 2016 in bo podpirala njegovo uvajanje s strani nacionalnih uprav, da se okrepi interoperabilnost javnih storitev v EU.

Potrebna so dodatna prizadevanja, da se zagotovi uvedba obstoječih evropskih in mednarodnih standardov ter tehničnih specifikacij, pa tudi novih, ki se pripravljajo na podlagi načrta za prednostne standarde IKT. Komisija bo z državami članicami usklajevala pripravo prototipa za evropski katalog standardov IKT za javno naročanje, ki bo s spodbujanjem sklicevanja na skupni niz standardov IKT in profilov v povabilih javnih naročnikov k oddaji ponudb podpiral interoperabilnost pri pridobivanju digitalnih rešitev.

Ukrepi Komisija bo:	Rok
4. predložila pregledano različico evropskega okvira interoperabilnosti in podpirala njegovo uvajanje s strani nacionalnih uprav.	2016–2019
5. usklajevala razvoj prototipa za evropski katalog standardov IKT za javna naročila.	2017

Glede na svoj prehod na uporabo digitalnih tehnologij in zaradi izpolnjevanja pravnih obveznosti, ki so določene za evropske javne uprave, bo Evropska komisija izvedla tudi številne konkretne ukrepe.

Pri izvajanju programa ustreznosti in uspešnosti predpisov bo Komisija ob pregledu obstoječega pravnega reda na področju notranjega trga in/ali pripravi novih predlogov pozorna zlasti na interoperabilnost in koristi, ki jih lahko prinese učinkovita uporaba digitalnih tehnologij. Namen je odpraviti nepotrebno zapletenost postopkov, njihovo izvajanje v papirni obliki ali podvajanje (npr. številne kontaktne točke, postopki poročanja, izmenjava podatkov ali systemske zahteve).

Glede na svoj prehod na uporabo digitalnih tehnologij bo Komisija svoje podatke objavila na Portalu odprtih podatkov EU²¹, ki jih bo posredoval v evropski portal odprtih podatkov²², po potrebi izmenjevala in ponovno uporabljala operacijske gradnike, kot so infrastrukture za digitalne storitve, in uporabila pregledano različico evropskega okvira interoperabilnosti. Komisija bo z uporabo storitev eIDAS (leta 2018), izdajanja e-računov (leta 2018) in e-javnih naročil (v letu 2019) postopno uvedla načelo „privzeto digitalno“ pri spletnih stikih z zunanjimi zainteresiranimi stranmi. Za zmanjšanje upravnega bremena bo Komisija v svojih

²¹ <http://open-data.europa.eu>

²² <http://data.europa.eu/europeandataportal>

stikih z dobavitelji in udeleženci programov nepovratnih sredstev postopno prešla na načelo „samo enkrat“ in preučila možnosti za uvedbo načela „samo enkrat“ za druge zainteresirane strani. Komisija bo ocenila posledice morebitnega izvajanja načela „brez podedovanega“ (podaljšanje sistemov informacijske tehnologije po določenem času v skladu z nenehno spreminjajočim se okoljem in razvojem tehnologije) v javnih upravah.

Ukrepi	Rok
6. Komisija bo uporabila skupne gradnike, kot je IPE-IDS (instrument za povezovanje Evrope-infrastruktura za digitalne storitve) in upoštevala evropski okvir interoperabilnosti. Postopno bo uvedla načeli „privzeto digitalno“ in „samo enkrat“, izdajanje e-računov in e-javna naročila ter ocenila posledice morebitnega izvajanja načela „brez podedovanega“.	2016–2019

Za zmanjšanje upravnega bremena in izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti javnih uprav bi bil cilj dodatnih pobud lahko prilagoditi digitalne storitve aktualnim potrebam in jih narediti uporabniku prijazne ali podatke in storitve (ob upoštevanju varstva podatkov in pravil glede zasebnosti) dati na voljo za izmenjavo med javnimi upravami.

Namen drugih možnih pobud bi bilo lahko razvijanje novih skupnih gradnikov poleg že obstoječih²³, podpora njihovega uvajanja in spodbujanje uporabe in skupne uporabe podatkovne in računalniške infrastrukture ter infrastrukture računalništva v oblaku. Pobude bi lahko spodbujale tudi uporabo obsežnih podatkov ali interneta stvari, na primer za podatkovno intenzivne storitve in oblikovanje, izvajanje in izvrševanje politik na podlagi dokazov s podporo ustrezne infrastrukture. Skupna infrastruktura v oblaku za gostovanje storitev e-uprave bi lahko prispevala k pomembnim prihrankom zaradi ekonomije obsega, skrajšanja časa do trženja in odprtja podatkov ter storitev javnih uprav. Evropska pobuda za računalništvo v oblaku²⁴ bo znanosti ponudila infrastrukturo, razširila pa jo bo tudi na javne uprave, s čimer bo omogočen dostop do povsem novih podatkov in računalniških zmogljivosti za zagotavljanje boljših storitev na vseh ravneh (lokalni, nacionalni in ravni EU).

3.2. *Omogočanje čezmejne mobilnosti z interoperabilnimi digitalnimi javnimi storitvami*

Enotni trg EU ne more učinkovito delovati brez čezmejnih digitalnih javnih storitev. Take storitve olajšujejo dostop do trgov, povečujejo zaupanje in spodbujajo konkurenčnost na enotnem trgu. Uprave bi morale pomagati podjetjem pri spletnem čezmejnem delovanju na enotnem trgu, poenostaviti dostop do podatkov na podlagi zakonov EU za podjetja in gospodarske družbe ter omogočiti podjetjem enostaven začetek in širitev poslovanja ter delovanje v drugih državah članicah prek javnih vseobsežnih e-storitev.

Za uresničitev teh prednostnih nalog politike so v ta akcijski načrt vključeni številni konkretni ukrepi, katerih namen je prispevati k ustvarjanju podjetjem prijaznih čezmejnih javnih uprav in podpirati mobilnost državljanov.

²³ Kot so e-osebne izkaznice, e-podpis, e-dostava, izdajanje e-računov in e-prevod.

²⁴ Evropska pobuda za računalništvo v oblaku – razvoj konkurenčnega evropskega gospodarstva, ki temelji na podatkih in znanju.

Trenutno informacije, nasveti v zvezi z enotnim trgom, mehanizmi za reševanje težav, kontaktne točke in postopki ne delujejo kot celota, ampak so razpršeni, nepopolni in nezadostno medsebojno povezani ter niso dosledno prijazni za uporabnika – tako na ravni EU kot na nacionalni ravni. Uporabniki zato težko najdejo ustrezne informacije in pomoč. Komisija bo zato predlagala vzpostavitev enotnega digitalnega portala, ki bi na podlagi obstoječih portalov, kontaktnih točk in omrežij, razširil, izboljšal in racionaliziral vse storitve za zagotavljanje informacij, pomoči in odpravljanja težav, ki so potrebne za učinkovito čezmejno delovanje, ter uporabnikom omogočil, da večino najpogosteje uporabljenih nacionalnih postopkov v celoti opravijo prek spleta.

Komisija bo iz evropskega portala e-pravosodje ustvarila enotno kontaktno točko za informacije o evropskem pravosodju in dostop do sodnih postopkov v državah članicah. V letu 2016 bo to vključevalo aktivacijo orodij za neposredno komunikacijo med državljani in sodišči v drugih državah članicah (e-CODEX) ter uvedbo iskalnika evropskega identifikatorja sodne prakse. Nadaljnji razvoj bo sledil večletnemu evropskemu akcijskemu načrtu za e-pravosodje za obdobje 2014–2018.

Komisija bo skupaj z državami članicami nadaljevala svoje sedanje delo glede vzpostavitve obveznega medomrežnega povezovanja vseh poslovnih registrov držav članic²⁵, da se omogoči dostop prek evropskega portala e-pravosodje do nekaterih informacij o družbah, registriranih v državah članicah, ter zagotovi, da vsi poslovni registri EU lahko medsebojno varno in zanesljivo elektronsko komunicirajo. To bo s preglednostjo in posodobljenimi podatki o podjetjih okrepilo zaupanje v enotni trg in zmanjšalo bremena za podjetja.

Komisija bo tudi dodatno razvijala medomrežno povezovanje registrov nesolventnosti za večjo preglednost in pravno varnost na notranjem trgu²⁶. Uredba 2015/848 zavezuje države članice, da vzpostavijo lastne elektronske registre nesolventnosti do leta 2018, medtem ko je vzpostavitev povezave med registri nesolventnosti določena za leto 2019. To bo na voljo na evropskem portalu e-pravosodje.

Z boljšo uporabo digitalnih orodij pri izpolnjevanju zahtev glede prava gospodarskih družb v različnih fazah delovanja podjetja bi se dosegle enostavnejše in manj obremenjujoče rešitve za podjetja. Poleg predloga o družbi z enim družbenikom bo Komisija v okviru pobude iz strategije enotnega trga preučila še druge možnosti²⁷ za olajšanje uporabe digitalnih rešitev v življenjskem ciklu podjetja, zlasti v zvezi s postopki za spletno registracijo in elektronsko oddajo dokumentov družbe ter informacij²⁸ v poslovnih registrih, tudi čezmejno.

²⁵ Direktiva 2012/17/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2012 o spremembi Direktive Sveta 89/666/EGS ter direktiv 2005/56/ES in 2009/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede povezovanja centralnih in trgovinskih registrov ter registrov družb (UL L 156, 16.6.2012, str. 1)

COM(2015) 192 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1447773803386&uri=CELEX:52015DC0192>

²⁶ Kot zahteva Uredba (EU) 2015/848 glede postopkov v primeru nesolventnosti (prenovitev).

²⁷ Kot je opredeljeno v sporočilu Komisije "Izpopolnitev enotnega trga: več priložnosti za prebivalstvo in gospodarstvo (COM(2015) 550, str. 5.

²⁸ Glej tudi COM(2015) 550, str. 5.

Komisija bo za zmanjšanje upravnega bremena predlagala zakonodajo za razširitev enotnega elektronskega mehanizma za registracijo in plačilo DDV za podjetja, ki poslujejo čezmejno s spletno prodajo fizičnega blaga – največjih ovir za podjetja, ki poslujejo čezmejno.

Kot je napovedano v strategiji za enotni digitalni trg, bo leta 2016 s sodelovanjem držav članic začel obsežen pilotni projekt o čezmejnem izvajanju načela „samo enkrat“ na področju podjetja–uprava.

Poleg tega bo Komisija vzpostavila evropsko enojno okence, ki bo upoštevalo tudi načelo „samo enkrat“ za namene poročanja v pomorskem prometu. V širšem kontekstu si Komisija prizadeva za digitalizacijo dokumentov za vse načine prevoza ter spodbujanje njihovega sprejemanja s strani javnih organov.

Ukrepi Komisija bo:	Rok
7. predstavila predlog enotnega digitalnega portala.	2017
8. iz portala evropskega e-pravosodja ustvarila enotno kontaktno točko za podatke o evropskem pravosodju.	2016
9. v sodelovanju z državami članicami vzpostavila obvezno povezavo med vsemi poslovnimi registri držav članic.	2017
10. dodatno razvila elektronsko povezovanje registrov nesolventnosti.	2019
11. predstavila pobudo za olajšanje uporabe digitalnih rešitev v vseh fazah življenjskega cikla podjetja.	2017
12. predstavila zakonodajni predlog za razširitev enotnega mehanizma za elektronsko registracijo in plačilo DDV.	2016
13. začela izvajati pilotni projekt o načelu „samo enkrat“ za podjetja.	2016
14. vzpostavila enojno okence za namene poročanja v pomorskem prometu in digitalizirala prevozne e-dokumente.	2018

Da bi podprla čezmejno mobilnost državljanov, bo Komisija vzpostavila elektronsko izmenjavo informacij o socialni varnosti (EESSI), ki bo omogočala medomrežno povezovanje med upravami, ki so pristojne za socialno varnost, za elektronsko izmenjavo podatkov med 32 državami²⁹. Namen EESSI je okrepiti varstvo pravic državljanov tako, da se omogoči elektronska izmenjava osebnih informacij o socialni varnosti med pristojnimi upravnimi organi držav članic EU.

Komisija bo še naprej razvijala Evropski portal za zaposlitveno mobilnost EURES, da bi tudi z izmenjavo profilov iskalcev zaposlitve (življenjepisov) ponujal več storitev za iskalce zaposlitve in delodajalce ter povečal povezanost med sistemi javnih zavodov za zaposlovanje

²⁹ 28 držav članic Evropske unije, Švica in 3 države Evropskega gospodarskega prostora (EGP): Norveška, Islandija in Lihtenštajn.

in portalom³⁰. To bo iskalcem zaposlitve v EU olajšalo mobilnost.

Komisija bo države članice podpirala pri razvoju storitev e-zdravja, ki omogočajo tudi čezmejno izmenjavo e-receptov na podlagi smernic o e-receptih, ki jih je sprejela mreža e-zdravja³¹ in rešitev telemedicine ter telespremljanja, zlasti za uspešno zagotavljanje zdravljenja s strani evropskih referenčnih mrež³². Poleg tega bo podpirala oblikovanje poročila in smernic mreže e-zdravja o elektronskem dostopu državljanov do svojih zdravstvenih podatkov.

Ukrepi Komisija bo:	Rok
15. dokončala vzpostavitev elektronske izmenjave informacij o socialni varnosti.	2019
16. nadaljevala z razvojem evropskega portala za zaposlitveno mobilnost EURES.	2017
17. podpirala države članice pri razvoju storitev čezmejnega e-zdravja.	2016– 2018

Namen prihodnjih pobud, ki bodo predlagane v okviru te prednostne naloge, bi bilo lahko zagotavljanje nemotenih čezmejnih storitev za „življenjske dogodke“ državljanov (kot so menjava delovnih mest, selitev ali poroka) in podjetij, s čimer bi se jim olajšala začetek in širitev poslovanja ter delovanje v drugih državah članicah. Namen dodatnih pobud v okviru te prednostne naloge bi bilo prav tako lahko izboljšanje kakovosti obstoječih storitev e-uprave za državljane in podjetja v drugih državah članicah.

3.3. Olajšanje digitalne interakcije med upravami in državljani/podjetji za visokokakovostne javne storitve

Novo digitalno okolje ponuja priložnosti za olajšanje interakcije državljanov, podjetij in nevladnih organizacij z javnimi upravami. Visokokakovostne javne storitve so povezane s konkurenčnostjo in vplivajo na odločitve o kraju naložb. Nedavne izkušnje kažejo, da obstaja obetaven potencial za zagotavljanje tako visokokakovostnih javnih storitev s tesnejšim sodelovanjem podjetij in državljanov ter raziskovalcev pri njihovem načrtovanju in izvajanju ter po potrebi zagotavljanju povratnih informacij za izboljšanje. To vodi v dodatno zmanjšanje birokracije, poenostavitev uporabe in znižuje stroške izvajanja.

Poleg tega lahko javne uprave ob upoštevanju načela „verodostojnosti in varnosti“ z odpiranjem podatkov in storitev javnega sektorja ter olajševanjem njihove uporabe s strani tretjih strani spodbujajo nove priložnosti za učenje, rast in delovna mesta. Z odpiranjem svojih podatkov uprave postanejo preglednejše, poveča se njihova odgovornost za dejanja, hkrati pa se približajo svojim državljanom.

³⁰ Namen EURES je zagotavljanje informacij, svetovanja in zaposlovanja/razporejanja (usklajevanje ponudbe delovnih mest in povpraševanja po njih) storitev v korist delavcev in delodajalcev ter vseh državljanov, ki želijo izkoristiti načelo prostega gibanja oseb.

³¹ Smernice o podatkovnem nizu za e-recepte za elektronsko izmenjavo na podlagi Direktive o uveljavljanju pravic pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu 2011/24/EU.

³² V skladu s členom 12 Direktive 2011/24/EU o uveljavljanju pravic pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu.

Ob upoštevanju teh političnih prednostnih nalog bo Komisija zagotovila visokokakovostne, dostopne spletne storitve za državljane in podjetja v EU tako, da bo spletne strani, ki jih upravlja Komisija, preoblikovala v tematsko usmerjeno spletno prisotnost, pri kateri bo v ospredju uporabnik. Z zagotavljanjem ustrezne, skladne in stroškovno učinkovite spletne prisotnosti se bo znatno spremenil stik Komisije z državljani prek spleta. To bo povečalo preglednost in državljanom ter podjetjem omogočilo udejstvovanje in sodelovanje v programih EU in pri oblikovanju politik.

Za lažjo interakcijo državljanov z javno upravo bo Komisija ocenila možnost uporabe načela „samo enkrat“ za državljane v čezmejnih situacijah ob upoštevanju pravnega okvira o varstvu osebnih podatkov in zasebnosti.

Kot del evropske pobude za računalništvo v oblaku³³ bo Komisija vzpostavila platformo za javne organe za odprtje njihovih podatkov in storitev, s čimer bo vzpostavljena osnova EU za „upravo kot storitev (GaaS)“.

Podjetja in državljani vedno bolj povprašujejo po dostopu do visokokakovostnih, interoperabilnih podatkov, ki jih je mogoče ponovno uporabiti, zaradi zagotavljanja novih storitev, zlasti na področju prostorskih podatkov. Uporaba prostorskih podatkov za urbanistično načrtovanje, načrtovanje rabe zemljišč, prometa in za znanstvene namene lahko sprosti nove inovacije, ki ustrezajo družbenim potrebam, kot je zmanjšanje negativnega vpliva na okolje. Komisija bo v zvezi s tem spodbujala razvoj aplikacij za končne uporabnike, vključno s posebnimi aplikacijami na ravni EU, da bi od podjetij in državljanov učinkoviteje pridobila podatke iz naslova prostorskih podatkov (INSPIRE) za oblikovanje in izvajanje politike na ravni EU, zlasti v zvezi s poročanjem in spodbujanjem skladnosti³⁴. To bo izboljšalo oblikovanje politik na podlagi dokazov in podprlo postopke e-uprave, za katere so potrebni visokokakovostni prostorski podatki (npr. katastri, zemljevidi, naslovi, stavbe, parki, zaščitena območja, območja nevarnosti naravnih nesreč itd.).

<i>Ukrepi</i> Komisija bo:	<i>Rok</i>
18. ocenila možnost uporabe načela „samo enkrat“ za državljane v čezmejnih situacijah.	2019
19. pospešila uvajanje podatkovne infrastrukture direktive INSPIRE.	2016-2020
20. preoblikovala svoje spletne strani, da bi podprla večjo zavzetost in sodelovanje državljanov ter podjetij v programih EU in pri oblikovanju politik.	2018

Prihodnje pobude, ki bi bile lahko predlagane v okviru te prednostne naloge, bi morale prispevati k udejstvovanju državljanov, podjetij in civilne družbe pri skupnem oblikovanju, proizvodnji in zagotavljanju javnih storitev ter olajšati stik med javnimi upravami ter podjetji

³³ Evropska pobuda za računalništvo v oblaku – razvoj konkurenčnega evropskega gospodarstva, ki temelji na podatkih in znanju.

³⁴ Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) (UL L 108, 25.4.2007, str. 1) (poročilo bo kmalu na voljo na spletni strani: <http://inspire.ec.europa.eu/>).

in državljani. Druge nove pobude bi lahko vključevale pridobivanje podatkov iz katerega koli vira in ponovno uporabo podatkov ter storitev javnega sektorja za ustvarjanje novih, inovativnih storitev s strani drugih javnih ali zasebnih akterjev. Poleg tega se pobude lahko osredotočijo na povečanje preglednosti javnih uprav, saj se pričakuje, da bosta sodelovanje z zainteresiranimi stranmi in njihova udeležnost povečala odgovornost za dejanja in zaupanje ter zmanjšala možnosti za korupcijo.

4. IZVAJANJE AKCIJSKEGA NAČRTA

Ta akcijski načrt vključuje ukrepe, ki se bodo začeli izvajati v letih 2016 in 2017. Za dosego ciljev vsake izmed zgornjih prednostnih nalog politike in prilagajanje hitro spreminjajočemu se tehnološkemu okolju bi bili lahko potrebni dodatni ukrepi.

Komisija lahko za izvajanje zakonodaje EU ali sprožitev skupnih ukrepov predlaga nove ukrepe. Zainteresirane strani (vključno s skupino držav članic) lahko predlagajo ukrepe za izvajanje na podlagi akcijskega načrta za e-upravo, zlasti za različne življenjske dogodke prek interaktivne digitalne platforme za sodelovanje.

Komisija bo tudi vzpostavila in vodila „usmerjevalni odbor za akcijski načrt za e-upravo“, sestavljen iz predstavnikov držav članic, ki so odgovorni za svoje nacionalne strategije na področju e-uprave. Usmerjevalni odbor bo pristojen za upravljanje akcijskega načrta (ne pa tudi posameznih ukrepov iz akcijskega načrta), zlasti za oceno in izbiro določenih ukrepov v celotnem času trajanja akcijskega načrta ter uskladitev dejanskega izvajanja in spremljanja ukrepov akcijskega načrta. Če iz predlaganega ukrepa nastane pobuda Komisije, bodo zanjo veljale zahteve³⁵ glede boljše priprave zakonodaje.

Ukrepi iz tega akcijskega načrta za e-upravo bodo lahko uresničeni le, če se bodo Komisija in države članice na vseh upravnih ravneh k temu skupaj zavezale in jih vzele za svoje.

³⁵ V skladu s smernicami Komisije za boljšo pripravo zakonodaje, SWD(2015), 111.